

Brusel 15. prosince 2020
(OR. en)

13453/20

AGRI 448
PESTICIDE 42
SEMENCES 17
AGRILEG 158

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13439/20 AGRI 446 PESTICIDE 40 SEMENCES 15 AGRILEG 156
Předmět:	Závěry Rady o zprávě Komise Evropskému parlamentu a Radě: Hodnocení nařízení (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a nařízení (ES) č. 396/2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o zprávě REFIT vypracované Komisí ve znění schváleném Radou na zasedání konaném dne 15. prosince 2020.

ZÁVĚRY RADY o ZPRÁVĚ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ: Hodnocení
nařízení (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a nařízení (ES)
č. 396/2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“¹;
- sdělení Komise ze dne 20. května 2020 Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy²;
- závěry Rady o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“³;
- sdělení Komise ze dne 20. května 2020 Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, Navrácení přírody do našeho života“⁴;
- závěry Rady o strategii EU pro biologickou rozmanitost⁵;
- zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o zkušenostech členských států získaných při plnění jejich cílů stanovených v národních akčních plánech a o pokroku při uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů;⁶

¹ COM(2019) 640 [final, dokument 15051/19+ADD1](#).

² COM(2020) 381 final; dokument 8280/20 + ADD 1.

³ Dokument 12099/20.

⁴ COM(2020) 380 final; dokument 8219/20 + ADD 1.

⁵ Dokument 12210/20.

⁶ Dokument 8238/20 + ADD 1.

- zprávu Evropského parlamentu (leden 2019) o postupu Unie pro povolování pesticidů (2018/2153(INI)) - Zvláštní výbor pro postup Unie pro povolování pesticidů⁷;
- zprávu Evropského parlamentu (září 2018) o provádění nařízení (ES) č. 1107/2009 o přípravcích na ochranu rostlin (2017/2128(INI))⁸;
- diskusní dokument Evropské komise „Směřování k udržitelné Evropě do roku 2030“⁹;
- závěry Rady „Směrem ke strategii pro udržitelnou politiku Unie v oblasti chemických látek“¹⁰

1. VÍTÁ úsilí, které Komise vynaložila na přezkum a hodnocení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh („nařízení o přípravcích na ochranu rostlin“) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu („nařízení o maximálních limitech reziduí“);
2. UZNÁVÁ, že nařízení o přípravcích na ochranu rostlin a nařízení o maximálních limitech reziduí významně přispívají k poskytování bezpečných potravin pro více než 440 milionů evropských občanů a současně zajišťují vysokou úroveň ochrany životního prostředí a zdraví lidí a zvířat na vědeckém základě; UZNÁVAJÍC, že používání přípravků na ochranu rostlin může představovat rizika a nebezpečí pro člověka, zvířata a životní prostředí;
3. POUKAZUJE na rostoucí povědomí společnosti o nutnosti nejen bezpečných a cenově dostupných potravin, ale také potravin vyráběných udržitelným způsobem a místně produkováných, a PODPORUJE záměr Komise minimalizovat dopad přípravků na ochranu rostlin na lidské zdraví a životní prostředí tím, že se zaměří na alternativní metody a na přípravky na ochranu rostlin s nízkým rizikem a na nechemické přípravky na ochranu rostlin;

⁷ A8-0475/2018.

⁸ A8-0268/2018.

⁹ COM(2019) 22 ze dne 30. ledna 2019.

¹⁰ Dokument 10713/19.

4. obecně VÍTÁ opatření, která již Komise naplánovala pro zvýšení transparentnosti a pro lepší provádění a sladění příslušných právních předpisů, a SOUHLASÍ s mnoha zjištěními a úvahami obsaženými v hodnocení;
5. BERE NA VĚDOMÍ vysokou úroveň ambicí opatření zvažovaných ve zprávě a VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby upřednostnily oblasti pro zlepšení, které mají zásadní význam pro přechod k udržitelnějším přípravkům na ochranu rostlin a alternativním metodám se zaměřením na dostupnost nízkorizikových a nechemických přípravků na ochranu rostlin;

Posílená ochrana lidského zdraví a životního prostředí

(Lepší provádění – řešení zpoždění a zvýšení transparentnosti)

6. UZNÁVÁ problém zpoždění v postupech hodnocení a schvalování a BERE NA VĚDOMÍ odpovědnost všech zúčastněných stran za dosažení cílů a dodržení lhůt obou nařízení.
V tomto ohledu PŘIPOMÍNÁ, že členské státy mají příslušným orgánům poskytnout nezbytné zdroje nebo opatření, aby mohly plnit své úkoly, a VYBÍZÍ Komisi, aby zajistila, že o návrzích nařízení o účinných látkách a maximálních limitech reziduí bude hlasováno co nejdříve poté, co budou k dispozici posouzení EFSA;
7. KONSTATUJE, že zkušenosti ukázaly, že splnění lhůt stanovených v nařízení o přípravcích na ochranu rostlin se stalo obtížným, mimo jiné pokud jde o požadavky na rozhodování, obsah a úpravu hodnotících zpráv a rozšířenou spolupráci na úrovni EU nebo zón;
8. ZDŮRAZŇUJE, že Komise, úřad EFSA a členské státy musí společně přijmout veškeré nezbytné prostředky k dalšímu zlepšení a optimalizaci provádění postupů, jež se opírají o pokyny a hodnotící kritéria, a vynaložit úsilí na dodržování zákonných lhůt;

9. VYZDVIHUJE, že je třeba, aby Komise, členské státy a úřad EFSA reagovaly na nově vznikající rizika a obavy, jako jsou například křížové rezistence a neurotoxicita;

(Lepší provádění mezních kritérií)

10. SOUHLASÍ s doporučením Komise, aby členské státy plně využívaly čl. 11 odst. 4 nařízení (EU) č. 844/2012 a pokračovaly v plném posuzování rizik pouze v případě, že účinné látky nesplňují mezní kritéria, nebo je uplatněna alespoň jedna z možností výjimky pro jejich schválení. Dále BERE NA VĚDOMÍ, že stejná zásada platí v souvislosti s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1107/2009 a čl. 11 odst. 4 nařízení (EU) 2020/1740. V této souvislosti VYBÍZÍ Komisi, aby finalizovala pokyny týkající se zanedbatelné expozice;
11. POZNAMENÁVÁ, že bude možná nezbytné stanovit toxikologické koncové body, definice reziduí a analytické metody pro látky splňující mezní kritéria, a to zejména pro posuzování žádostí o přípustné odchylky pro dovoz a pro účely prosazování;

(Zjednodušit srovnávací posouzení látek, které se mají nahradit)

12. VÍTÁ skutečnost, že Komise navrhne členským státům změnu přílohy IV nařízení o přípravcích na ochranu rostlin s cílem zlepšit účinnost srovnávacích posouzení přípravků obsahujících látky, které se mají nahradit, na konci roku 2021, a VYZÝVÁ členské státy, aby k tomuto procesu přispěly;

(Kumulativní posouzení rizik)

13. UZNÁVÁ, že výsledky monitorování reziduí pesticidů prokázaly vysoký soulad se stanovenými maximálními limity reziduí, a proto jsou potraviny dostupné spotřebitelům považovány za dobře kontrolované a bezpečné;
14. VÍTÁ záměr Komise vypracovat do konce roku 2020 akční plán, v němž budou stanoveny priority pro probíhající práci na metodice a provádění kumulativního posouzení rizik, a ZDŮRAZŇUJE, že je třeba zvýšit úsilí v této oblasti;

15. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba pravidelně přezkoumávat vědecký pokrok a hodnotit jej s ohledem na postupné zavádění kumulativního posouzení rizik v praxi řízení rizik s přihlédnutím k možnému dopadu na regulační harmonogramy a dostupné zdroje;

(Monitoring životního prostředí a biomonitoring)

16. VÍTÁ monitorování koncentrací v životním prostředí a účinků na něj a VYBÍZÍ Komisi, aby využívala monitorovacích programů, které jsou již zavedeny v rámci stávajících právních rámců, a aby dále rozvíjela plány monitorování;

17. V této souvislosti DOPORUČUJE koordinaci na úrovni EU za účelem monitorování účinků a dopadů účinných látek s cílem posoudit informace a v případě potřeby na ně upozornit Komisi a členské státy;

18. PROSAZUJE lepší pochopení skutečného dopadu přípravků na ochranu rostlin na ekosystémy, jež povede ke správnému rozhodování; a VYBÍZÍ Komisi, aby vypracovala pokyny, jak začlenit výsledky monitorování do posuzování rizik;

(Vymezit cíle v oblasti ochrany životního prostředí a aktualizovat pokyny)

19. VYBÍZÍ Komisi, aby vypracovala metodiku pro vymezení konkrétních cílů v oblasti ochrany životního prostředí, např. s cílem dále zlepšit zohledňování biologické rozmanitosti v procesu posuzování rizik. VYBÍZÍ Komisi a úřad EFSA, aby aktualizovaly pokyny týkající se metodik posuzování rizik s ohledem na vědecký pokrok, zejména včetně pokynů pro ochranu včel a jiných opylovačů, a zohlednily přitom zpětnou vazbu členských států a technickou proveditelnost provádění;

Konkurenceschopnost a vnitřní trh

(Zlepšit zónový systém pro povolování přípravků na ochranu rostlin)

20. SOUHLASÍ s tím, že posílení zónové spolupráce podpoří fungování povolení v jednotlivých zónách, a POUKAZUJE na vlastní odpovědnost členských států za zvýšení vzájemné důvěry v posuzování rizik a rozhodování druhé strany, přičemž tato spolupráce by měla odrážet příspěvky členských států, které jsou členy této zóny;
21. UZNÁVAJÍC potřebu zohlednit vnitrostátní požadavky, například požadavky týkající se ochrany podzemních vod, v souladu s pravidly nařízení 1107/2009;

(Řešení pro menšinová použití)

22. VÍTÁ úsilí Komise, pokud jde o řešení pro menšinová použití, např. dynamickou revizi pokynů pro extrapolaci pro širší využití výsledků pokusů týkajících se reziduí, přičemž PODPORUJE další iniciativy a dohody o plodinách s menšinovým použitím;
23. VYBÍZÍ členské státy, aby zajistily činnost koordinačního nástroje pro menšinová použití, a ŽÁDÁ Komisi, aby dále podporovala iniciativy členských států zaměřené na zlepšení účinnosti schvalovacích postupů pro menšinová použití;

Mimořádná povolení

(Zvýšit dohled nad mimořádnými povoleními)

24. ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí podrobnější analýzy mimořádné situace, aby se prokázaly důvody pro mimořádná povolení, mezi něž patří mimo jiné absence regulérních žádostí o povolení přípravků na ochranu rostlin;

25. **PODPORUJE** rychlejší a pružnější postup pro stanovení dočasných maximálních limitů reziduí přijatých v celé EU v souvislosti s mimořádnými otázkami a **DOPORUČUJE**, že pokud již Komise urychleně přijme opatření, mělo by se zabránit, pokud to jde, stanovení maximálních limitů reziduí na vnitrostátní úrovni;

(Další snížení potřeby zkoušek na obratlovcích)

26. **VÍTÁ** úsilí a úspěchy při omezování testování na zvířatech. **VYZÝVÁ** však k posílení tohoto úsilí, a proto **PODPORUJE** Komisi v dalším vývoji pokynů a metod, zejména pokud jde o používání analogického přístupu, aby se omezilo používání zkoušek na zvířatech;

Udržitelnost ochrany rostlin a přípravky s nízkým rizikem

(Podporovat udržitelnou ochranu rostlin, nízkoriziková řešení a účinné zmírňování rizik)

27. **UZNÁVÁ** úspěchy dosažené při podpoře účinných látek s nízkým rizikem, včetně semiochemikálií a základních látek, jakož i mikroorganismů, a **VÍTÁ** probíhající úvahy o zásadách a kritériích pro tyto látky, případně s přihlédnutím k jejich přirozenému výskytu;

28. **ZDŮRAŽŇUJE**, že dostupnost nízkorizikových přípravků na ochranu rostlin má zásadní význam pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu, a **VYZÝVÁ** Komisi, aby podpořila iniciativy členských států pro vypracování pokynů pro zrychlené povolovací řízení do 120 dnů, které je stanoveno pro nízkorizikové přípravky na ochranu rostlin, včetně stanovení maximálních limitů reziduí;

29. **PŘIPOMÍNÁ**, že základní látky a nechemické metody mohou být užitečné pro ochranu rostlin jako doplňkové nástroje a že tyto alternativy by měly být prosazovány v souladu se zásadami integrované ochrany rostlin zakotvenými ve směrnici 2009/128;

30. **PODPORUJE** iniciativy v oblasti odborné přípravy v rámci programu „Zlepšení školení pro zvýšení bezpečnosti potravin“, například pro posuzování nechemických účinných látek nebo pro provádění pokynů pro posuzování rizik, a **VYZÝVÁ** Komisi, aby v těchto vzdělávacích iniciativách v relevantních oblastech pokračovala;

Prosazování

(Lepší prosazování nařízení o přípravcích na ochranu rostlin a nařízení o maximálních limitech reziduí)

31. **VÍTÁ** záměr Komise vyjasnit do konce roku 2021 rozsah pojmu „výjimečné okolnosti“ pro stanovení dočasných maximálních limitů reziduí, aby se předešlo nedorozuměním a zpožděním v tomto ohledu v budoucnosti, a **PODPORUJE** úsilí, pokud jde o zkoumání možností přijetí zvláštních maximálních limitů reziduí stanovených v jiném právním rámci;
32. **PODPORUJE** Komisi v tom, aby i nadále pověřila úřad EFSA, aby neprodleně revidoval maximální limity reziduí v případě, že toxikologické koncové body byly sníženy v důsledku současného výsledku posouzení rizik a pokud existují náznaky, že by to mohlo představovat potenciální riziko pro spotřebitele;
33. **BERE NA VĚDOMÍ** prohlášení Komise, že nebylo zjištěno žádné potenciální riziko, které by vedlo k nutnosti stanovit specifické maximální limity reziduí pro krmiva, ryby a zpracované produkty, a **VYBÍZÍ** členské státy, aby tyto komodity monitorovaly v rámci svých vnitrostátních programů a aby o těchto zjištěních informovaly Komisi za účelem dalšího sledování;
34. **ŽÁDÁ** Komisi, aby předtím, než zváží stanovení právně závazných maximálních limitů reziduí pro komodity používané výhradně pro produkci krmiv, v zájmu zajištění harmonizovanějších opatření pro prosazování přijatých členskými státy zvážila vypracování určitých pokynů pro uplatňování stávajících maximálních limitů reziduí pro zpracovaná krmiva;
35. **SCHVALUJE** záměr Komise upřesnit ustanovení nařízení o maximálních limitech reziduí u zpracovaných produktů, včetně používání faktorů zpracování, a poskytnout členským státům a provozovatelům potravinářských podniků určitá vodítka;

36. VYZÝVÁ Komisi, aby posoudila potřebu a proveditelnost zavedení harmonizovaných faktorů zpracování v nařízení o maximálních limitech reziduí, a to i s přihlédnutím ke krokům navrženým v předchozím odstavci;
37. VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby bojovaly proti nezákonnému obchodování s padělanými nebo nepovolenými přípravky na ochranu rostlin;

Rychlejší reakce na nové problémy a na technický pokrok v rámci nařízení o maximálních limitech reziduí

38. OCEŇUJE iniciativu Komise začít zkoumat řešení, pokud jde o začlenění nových nechemických účinných látek do přílohy nařízení o maximálních limitech reziduí, a umožnit tak větší flexibilitu a případné přizpůsobení nařízení technickému pokroku;

Mezinárodní obchod

(S využitím zelené diplomacie podporovat naši zelenou agendu pro pesticidy)

39. SOUHLASÍ s tím, že EU by měla podporovat úsilí o to, aby bylo na celosvětové úrovni postupně ukončeno používání účinných látek, které již nejsou v EU schváleny, a prosazovat na mezinárodní úrovni látky a alternativy představující nízké riziko v souladu se sdělením o Zelené dohodě pro Evropu, což přispěje k cílům EU v oblasti lidského zdraví a životního prostředí;
40. VÍTÁ záměr Komise přezkoumat přípustné odchylky pro dovoz pesticidů a zohlednit vliv na životní prostředí při posuzování žádostí o přípustné odchylky pro dovoz (u látek, které již nejsou v EU schváleny) v souladu s normami a povinnostmi v rámci WTO a ZDŮRAŽŇUJE, že je nezbytné tento přístup vysvětlit a prosazovat na různých mezinárodních fórech s cílem dosáhnout konsensu a transparentnosti;

41. SOUHLASÍ se záměrem Komise zvážit, bude-li to považováno za nutné, revizi nařízení o maximálních limitech reziduí, pokud jde o zahrnutí environmentálních aspektů do stanovení přípustných odchylek pro dovoz a převedení maximálních limitů reziduí stanovených Codexem (CXL) do právních předpisů EU;
42. VÍTÁ záměr Komise přispět na mezinárodní úrovni k vypracování metodik pro posuzování rizik a řízení rizik s cílem usnadnit sladění maximálních limitů reziduí EU s limity reziduí CXL;

Vnitřní soudržnost a soulad s ostatními právními předpisy EU

(Zvýšit vnitřní soudržnost a soulad s právními předpisy EU)

43. VÍTÁ veškeré snahy o větší vnitřní soudržnost a soulad s příslušnými právními předpisy EU;
44. PODPORUJE harmonizaci maximálních limitů reziduí, které jsou v nařízení o maximálních limitech reziduí stanoveny pro látky dvojího či vícenásobného použití, s dalšími odvětvovými právními předpisy pro tytéž látky;
45. KONSTATUJE, že nařízení o maximálních limitech reziduí se zdá být vhodným právním předpisem pro stanovení maximálních limitů reziduí pro biocidy, neboť jejich rezidua jsou výsledkem úmyslného použití a v tomto ohledu je lze lépe přirovnat k reziduím pesticidů než ke kontaminujícím látkám;
46. UZNÁVÁ, že látky lze za podobných okolností použít ke kontrole škůdců a chorob buď jako přípravek na ochranu rostlin, nebo jako biocid, a VYZÝVÁ proto Komisi, aby v souladu se zásadou „jedna látka – jedno posouzení“ prozkoumala, jakým způsobem by posouzení účinných látek podle nařízení (ES) č. 528/2012 (nařízení o biocidech) mohlo být vzájemně přijatelné v rámci účinného postupu podle nařízení (ES) č. 1107/2009, což by mohlo případně vést ke sladění některých bezpečnostních zásad a požadavků na údaje;

47. UZNÁVÁ nesoulad mezi mezními kritérii založenými na nebezpečí, jež jsou stanovena v nařízení o přípravcích na ochranu rostlin, na jedné straně a stanovením přípustných odchylek pro dovoz na základě posouzení rizik podle nařízení o maximálních limitech reziduí na straně druhé a PODPORUJE úsilí Komise o větší jasnost, pokud jde o dopady mezních kritérií na maximální limity reziduí pro dotčené látky;
48. VYZÝVÁ Komisi, aby ve vhodných případech zajistila rychlé schválení nových účinných látek a základních látek pro ekologické zemědělství úpravou přílohy II nařízení (ES) č. 889/2008.
-